

104.

Vanitat y amor.

Faint, illegible handwriting at the top of the page.

Faint, illegible handwriting in the middle of the page.

Faint, illegible handwriting below the middle section.

Faint, illegible handwriting at the bottom of the page.

Vanitat y amor.

Drama de costums catalanas
escriu en vers per

P. S.

1880

Quantitat y nombre

de las cosas que se venden

en esta ciudad

de

1711

Personatjes.

Anton.

Maria.

Rosa

D. Pau.

Enrich.

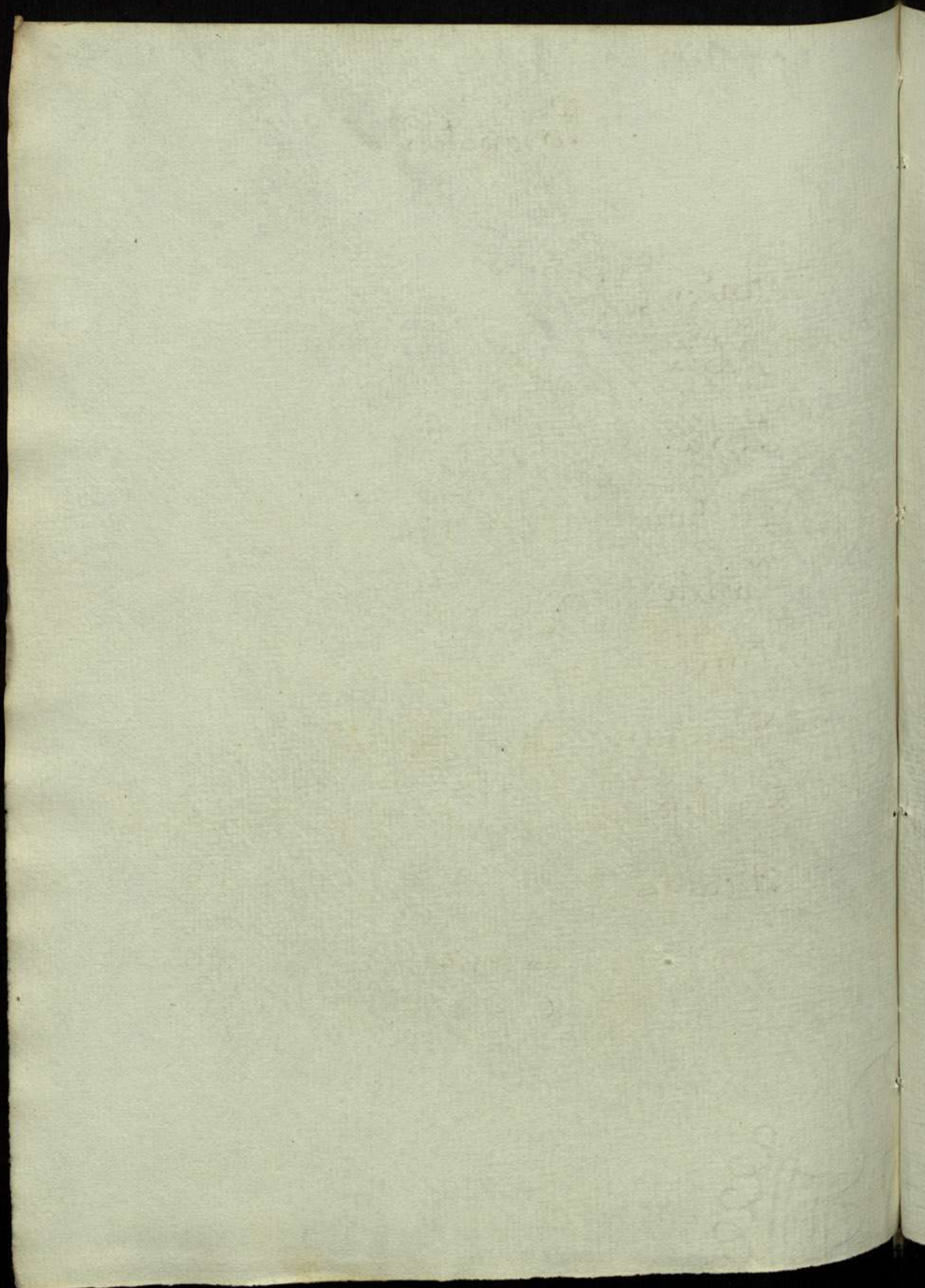
Cirilo

D. Lluís.

D. Sep.

Alcalde

y dos civils.

Acte primer.

Lo teatro representa un menjado de una casa de las cercanias de Barcelona; al fondo hi haurá una porta que conduheix al carré, a la part dreta del actor un altre que es la que dona a un jardí y a l'altre

part una en primer terme
y un altre més enllà que con-
duheixen a las habitacions
interiors. En un dels costats
de la porta del carrer hi
haurà una taula que es
la de menjar, a l'altre
costat una calaixera ab
una escaparata ahont hi
haurà la Verge de Montser-
rat, a la part dreta una
tauleta de labor, cadiras, etc.
Tot los mobles bastant de-
cents. Al aixecarse 'l teló,
Maria estarà brodant.

Escena I.

Maria - Rosa que surt de una
de las habitaciones y Anton entra per la
porta del carrer tot esbufegat y ab gran pressa.

Ro. Ets laboriosa, Maria.

An. Válgam Deu quina calor!
casi bé m'auferaria;
estich banyat de suor.

Ro. Y d'ahont veus ab tanta pressa?

An. Res; que m'acaban de di
que 'ns darán una sorpresa;
que Don Pepe ja es aqui.

Ro. Lue dius, home!

(Sorpresa.)

An. Lo que sent.

Y que dintre poca estona
veuràs que aquí casa 'l téns
perque ja es a Barcelona!

Ro. Quina alegria!

An. Tu noya

vésten a arregla' una mica
vuy que semblis una joya,
vuy que 't trobi molt bonica.

Ma.

(Ab dissimulo.)

Be prou que vaig arreglada.

An. Oy que no!

Ma.

Que sí

An.

To 't floch!

Ma.

Si per ell soch estimada

també 'm pendrà tal com soch. 245

An. Sembla que no 't ve de gust
don Pepe...

Ma. Tant com això...

An. Ja ho veus Rosa, quin disgust
'm dóna ta filla.

Ma. No.

Si disgust d'això 'm diheu
estich pare molt contenta,
Deu fassi que no 'm tatxeu
un dia de mes dolenta,

Ro. Tu que estás enamorada
d'aquell ximple de l'Enrich,
mes lo amor, es fumarada...
don Pepe es un home rich.

An. Bueno, deixem de cançons!

y arregla un diná trempat,
apa, apa! fora rahons,

y prepareuho aviat,

Rs. És lo millor, desde avuy

(A Anton.)

't vuy doná una llió

y es, que de cap modo vuy

que ab tot lo que fassi jo

tu me hi donquis cullarada,

perque 't consta sapigue

que soch moltissim trempada

y que tot ho porto bé;

cuant don Pepe sigui aquí

deixal esta a la ma meva.

An. Desd' ara ja 't dono 'l sí.

Com que no t'inch cap seba

que 'm fassi coure cap ull
mei m'ho estimo!

246

Ro. Donchi avant,
precisament aixó vull
perque surti be' el meu plan.
Un cop que ja ho tens entés
vaig a' dar disposicion
tot deneguida.

An. Ves, ves.

Ro. Avuy farem macarrons
que sembla que fa' mes festa,
y después de la carn d'olla,
perque hi hagi mes raquesta
farem d'entrants una colla,
platillos, salsas, rostits,
y mandonguillas y anyell

y per quedar mei lluhits
farem crema, y un gran tortell
vini del pais, de Terer,
Champany, Malaga, y Granatxes,
y per tancarho, després
café y endevant las atxas!

(Se'n va per la esquerra)

An. Vaig a veure a don Climent
que vol accions de la mina!
Ay Jesus! lo ser Gerent
de aigüas... Uf! que amohina.

(Se'n va pel fora.)

Escena 2.

Maria. >

(Que fins ara haurà estat treballant.)

No sé que sent lo meu cor
 qu'entristeix l'ànima mia!
 ab la vinguda d'en Pepe
 moriran mas alegrias.

Una veu interiorment
 sento que constant m'avia
 y m'heu que del sufriment
 s'acostan los amarchs dias!
 Heu que trobi un bon arretglo
 si m'es convenient Maria!
 Tant sols per l'Enrich gustora
 l'ànima mia suspira,
 y ab ell ne veig l'esperancia,
 veig lo cel de mas delicias,

ahont un núvol ferestech
impulsiat pe'l vent camina,
y empanya ab sa forquetat
la llum clara que alli brilla,
mentres la fèra tempesta
à lo immens espay ne xiula
y ne fereix mon sentit
deixantne cega ma vista.
Ay amor! foch sacrossant
que a mon pobre ser alivia,
motivada es la tristesa
que avuy à mon pit cautiva
com si fós una cadena
de bronze que à lo cor lliga.
Mes avans de ser d'en Pep
acortaré de ma vida.

248
los instantis que ani anhelaba
per gosar del que m'estima!

(Sorten en aqueix moment Rosa

y Cirilo que porta un gran cis-

tell al braç)

Escena 3

Maria - Rosa - Cirilo

Ro. Noya, guarda bé, que prompte
estem de volta aquí casa,
que arribem ab en Cirilo
à plama a compra' vianda

Ma. Estigui sense cuidado
ja pot anar descansada.

Ro. Hasta luego.

Ci. ~~Adelantada~~ (Vive Cristo ~~en~~)

a' que m'haig de veurer! - Nada,
aguantem y paciència
he nascut ioh per ser aia!

(Surtan los dos per lo fondo.)

Escena 4.

Maria.

Cuant l' Enrich sapiga aixó
de seguí que tot se glassa,
perque qui ab molta fe estima
los celos li donan rabia
y 's converteix ab lleó
el qu'era paloma manna,
y desitja destruir

al que s'oposa ab ses garras!²⁴⁹

(En aqueix moment entra l'Enrich

molt alegre. Maria al veure s'ai-

xeca y corre cap a ell.)

Escena 5.

Maria. Enrich.

En. Bon dia hermosa!

Ma. Bon dia!

En. M'estimas nineta bella?

(Ab mimo.)

Ma. Molt. Y tu?

En. Tu n'ets l'estrella
mes hermosa que hi ha, Maria,
en lo mon ets maravella!

sols en tu pensa mon cor,
y 't té sempre tant present
puig no veig passa' un moment
que no pensi en nostre amor,
y no senti 'l teu accent.
Sens tú no té llum lo sol,
tu ets 'l mirall hont se mira,
y cuant lo teu cor suspira
lo mon se posa de dol,
y lo cel llágrimas tira;
jo visch sols de ta mirada;
m' alimenta ton alé:
y tinch un volcán sense
que 'm crema ab sa llamada,
y may apagat veure,
son de coral y de neu

lor teus llabris com sonrius,
y tot cuan d'amor me dius
tinch grabat dins lo cor meu
ab uns colors purs y vius.

Si es de nit, mirant la lluna
com de plata prompte banya
tan lo pla' com la montanya,
veig en ella ma fortuna
perqu' et tu qui l'acompanya.

Y en lo silenci y tristor
de la dolça soletat,
comparo la immensitat
de lo foc de nostre amor
que aixis nos ha alimentat;
y en lo cel, y hasta la terra
fins en lo riu, y en el mar

ves si es gran mon estimar,
que en lo borch y en l'alta terra
per tot te vaig a buscar;
cuant lo rossinyol ne trina
en l'arboleda segü
y que no 's tem de ningü
nena, sa veu peregrina,
me sembla que ve' de tu:
no 's pot viure ab mes amor
ni may tant n'haurá sentit
qui 's troba d'amor ferit,
tú donas vida a mon cor,
y vius tancada en mon pit.

Ma. Jo aqueix amor t'agraheixo
perqu 'ets tu mon pensament,
mes ja arribat lo moment

en que sols me consumeixo
en que visch horriblement,
avuy lo destino cruel
o' la desgracia fatal,
vindrà per ferme gran mal,
perque 'm donaran la fel
ab la punta d'un punyal;
avuy donz Pepe ha arribat
seguit de tan mala sort,
que a' me' de robar l'amor
sens compassio' ni pietat
me donará prompte mort!
Avuy perdré ma esperansa
com lo port lo navegant;
avuy las penas vindran
a' turbar nostra bonansa

y a' nostra passio' conitant.

Loi parei volen cararme...

Aixo es un torment etern!

Elli ignoran que l'infern
vinen cegos a' brindarme.

ab so' despòtich govern.

Antes que aquet cop tan cruel
si ha de se' gran lo pati'

que devalli fins a' mi'

de la mort lo tètrich vel

puig mes m'estimo mori.

En. No lamentis, ten paciència.

Ma. No se' ferho.

En. Ho has de fer.

Ma. Jo t'estimo.

En. Et, mon plaher.

Ma. Jo tinch cor.

En. Jo tinch conciencia.

Ma. Nostre amor...

En. Es verdader.

Ma. Meer lo pare...

En. No té cor.

Ma. Y la mare..

En. Cruel destino!

Ma. Jo deixarte...

En. Es desatino.

Ma. Quina pena!

En. Quin dolor!

Ma. Jo no viich.

En. Jo a mort camino

Ma. Sens tu Enrich...

En. Sens tu Maria..

Ma. Quant suspirs

En. Y jo quin llanto.

Ma. Me 'horroriso!

En. Jo m'espanto.

Ma. Adeu, goig.

En. Ay, alegria!

Ma. Quin martiri!

En. Quin quebranto.

Ma. Sens tu peno.

En. Sens tu moro.

Ma. No 'n vuy altre.

En. Jo tampoch.

Ma. Lo pit crema.

En. To hi tinch foch.

(Prement la ma de Maria.)

Ma. Tu ets ma pensa.

En. To t' adoro.

Ma. No roch meva.

En. Meu no roch!

Ma. Lo cap s'obra.

En. El meu s'esberla!

Ma. Vull amor.

En. To vull amar.

Ma. Estimemnos.

En. Sens pejar.

Ma. Ets un angel

En. Tu una perla.

(Gentli un petó a la ma.)

Escena 6.

Dits. Anton - Pau.

Pau. Molt bon dia.

An.

Deu vos quart!

(Aquisos dos entran pel foró y

sorprènem als dos enamorats en lo

moment en que l' Enrich li besa la

ma. Tot queden sorpresos y com clavats

cada hu en son puesto, moment de silenci,

pausa general. - Después l' Anton

avansa cap a sa filla la que com

avergonyida baixa la vista en terra,

son pare li diu ab to' marcat.)

(Surt un moment.)

Ma.

(Quin martiri.)

(Se'n va per l' esquerra.)

Pau.

(Apart a l' Enrich.)

Deixans sols.

En.

(Y quin penar!)

(Se'n va pe'l fondo.)

Escena 7.

Anton - Pau.

Pau. En vista d'eixas escenas
voste' y jo debem parlar.

An. Esperat una estoneta
que la Rosa aviat vindrà,
perque sens ella, no puch
tira' endevant los meus plans.

Pau. Com vulgui; mes jo a la dona
per res l'hi necessitat,
y com jo faig una cosa
ningú se hi ha de oposar.

An. Donchs jo si, perque hi ha donas
que son de molt bon tractá,
y n'hi ha d'altres de gran genit
que si un no las complau,
tot lo dia, nyigo... nyigo,
's posan fétas un drach.
Ab los assuntos de casa
may m'hi he volgut ficar,
prou que las aigüas me donan
mals ratos y mals de caps,
com que soch Gerent, tothom
ab mi s'ha de consultar,
y un encare que no vulgui
sempre 's troba amohinat.
Ser Gerent, no poti pensarte
quin càrrech mes gros es, Pau,

ni 'l ministeri d' Hisenda
 ca... - ni 'l ministre d' Estat!

Pau. Endemés, si senyo Anton
 lo meu fill molt temps ja ja,
 que de la seva Maria
 está molt enamorat.

An. Ja veuràs, tot això crech
 pero jo 't dech confessar
 que la filla d' un Gerent
 es algo... un partit gran.

(Entran en aqueix moment Dª Rosa

y Cirilo.)

Escena 8.

Dits. Rosa - Cirilo.

Ro. Molt bon dia.

An. Aquí la ténis;

Rosa, un moment si 't plau.

Ro. No 'm surtis pas ab xeringa,
que pana 'l temps y ja es fart.

Ah, macatxo! Quin descuit!

An. Que ténis?

Ro. Que m'hi olvidat

del menuts. Veis al dimoni

que ja estich feta un volcan.

Civilo, vesten cap dins

y pot plomá la viram...

vull di 'ls colomins.

Ci.

Bueno.

(Anantem.)

(Y que 'n soch de desgraciat!)

(Se'n va cap dintre.)

Escena 9.

Rosa. Anton. Pau.

An. Presta un moment d'atenció
a lo que 't dirà ara 'n Pau

Ro. (Donant gran importància.)

Que se li oferirà?

An. Seguiré!

Ro. Té' rahó, se'gem. Avant.

(S'avançan los tres. Rosa's posa al mitj.)

Pau. Lo qu'avuy a mi aquí 'm porta
es assunto interessant

y es precis que entre tots tres
jem una cosa com cal.

Ro. Que potsè vol di 'l dina'?

Pau. Quin dina'?

(Admirat.)

An. No, no es això.

Ro. Com que diu interessant.

Pau. Ja veuràs; lo roy, l'Enrich

que ja es un jove formal
y de bona posició

com tu ja pots suposar,
va' dir que de la Maria

la teva filla...

Ro. Ah ja!

Digui, digui, sapiguem

lo què de la cosa, aviat.

Pau. Que ja molt temps que s'estiman

y que 's voldrian casar.

Ro. Canaris! voste' es molt lògich,
ho es massa, tio Pau.

Voste' ignora que la noya
te' una educació cabal,
que sab lo francès, l'ingles,
fins lo llatí y lo alemà,
y después, voste' no ignora
de que avuy lo seu papà
es Gerent, que representa
tot sol una societat.

An. Aixó mateix jo li deya

Ro. Y 'l seu fill... ba, ba, ba, ba!

Pa. Te carrera, es inginye
y cóntra ab bon capital.

Ro. Tot lo que vulgui; no tio

aixó no's pot efectuar,
primer, perquè son parents,
y después, que ja témpu ja
que la noya està promesa
ab un rich americà,
y de cap modo voldria
fer ab ell un paper baix!
Demani tot lo que vulgui
y li cedeixo al instant,
mes la Maria, per ara
tio, no li puch donar.

To la vuy que vagi ab cotxe
y ab l' Enrich no hi pot anar.

An. Aixó mateix te dich jo;
ja sabs que pots disposar
de tot lo que hagi a casa...

Pau.

(Ab to picat.)

Meolt oferir y poch donar.
 Voste creu perque es Gerent,
 Anton, d'una societat
 que tothom que vol parlarli
 te d'anar sombrero ab má;
 y dich dirli qu'en lo mon
 també cauken castells alts,
 y que 'ls mes petits ne pujan
 burlantse dels derrumbats.
 A tu, Rosa, una llisso'
 també ara 't vull donar,
 Avuy que 't veus que llueixes
 la teva gran vanitat.
 't pensas no tornar pobre
 y a' tothom vas desairant;

t'equivocas, vindrà dia
que no sabràs que menjar
y tindrà que menester
als qu'avuy has despreciat,
perque 'l luro que tu portas
potser l'hauràs de canviar
ab un per pobre y senrill
que tu may has somniat.

En quant al meu fill, per ara
se la pot molt ben passar
a més de tenir carrera
no ja molt que li he comprat
unas cinch centas accions
de la seua societat.

(A l'Anton.)

y dins poch temps, senyo Anton

en comprarem altres tant!

Ro. Molt greu me sab tío, que
lo qui he dit s'ho prenga a mal,
es que la tenim promesa
ja fa' uns vuit o nou anys,
y tot justament avuy
lo seu futuro ha arribat,
y lo motiu de venir
es perque 's puguí efectuar
lo casament.

Pau. No ignorabas
lo que avuy t'he demanat,
mes ves fent, qui al cel escup,
replega 'ls seus salivals,
y después qui molt abraña
poca cosa ha de agafar.

Jo, francament, te miraba
que eras, Rosa, mes formal,
y no t' feya vanitosa
fins al punt qu'has arribat;
tu no ets rica...

Ro. Basta, tio
l'assunto deixem estar
si es que vol conservar sempre
la nostra gran amistat.

Pau. D'alli hont me deuen favors
y rebo grans desengany,
no hay d'anar ab ceremonias,
con que Rosa, Deu te guard,
y voste' Anton, que's conservi
ab la se'va societat
que 'l se' Gerent es un carrech

respectuós, transcendental,
 y aquell qu'avuy l'exerceix
 li poden pendre demà.

(Se'n va.)

Escena 10.

Rosa - Anton.

Ro. Vaya un modo de parlar,
 ja començaba a enfadar-me;
 mira 'l tí, vol reptarme,
 quin modo de predicar!
 Perque 'l noy es inginyé
 's creya que a la Maria
 joyosa li donaria,
 somia... així no pot se.

An. No t'vinguis a capficà
deixa esta il tío Canons,
apa, vesten als fogons
y disputa ab lo dina'.

Ro. Es qu'ei gran lo qu'a mi m'para!

An. No t'amohinis si t'plau.

Diga, qu'a n'el tío Pau
li has dat bona carbana.

Ro. Que no'm sobra la raho?
No veus que fóra un partit
desguitarrat y poch lluhit
y no ho puch tolerar jo.
Nosaltres qu'avuy al dia
ab la elegancia alternem,
es preci' que sapiguem
darnos tonos.

An.

To diria!

No vuy de que 'l marquès A
 y la baronesa B
 y ni l'arxiduch de C,
 de mi se puguin burla.

Ro.

Deixem la conversa aquesta
 y anem a lo que interessa
 tu pensa ab la teva empresa
 que vaig a arregla' la festa.

(Sen va' per la esquerra.)

Escena II.

Anton.

(Donant passos per la escena.)

É' molta rahó la dona,

ni vull negarli tampoch
qu'en lo temps, a' poch a' poch
'm fa' ser molt mei persona.

Cuant ab ella 'm vaig casar
no teniam molt cuartet,

y n'hem guanyat uns poquets
ab moltissim treballar.

Ara que 'm veig per consol
un home de molt respecte,
veig que produheix efecte
treure mes que no hi ha', al sol:

ja té tística la Rosa,
no es d'aquellas mei descabras.
diran que porta las cabras.

y a' mi que! Allí hont se posa
ella 'n surt sempre en la se'va

de modo que vaig notant
 que no hi ha dona, de tant
 valor, com la esposa meua.
 Anem fins a l'estació
 qu'està a punt d'arribar el tren,
 a D. Pepe esperarem
 per enllestir la questió.

(Se'n va per el fondo surt Maria

tota trista.)

Escena 12.

Maria.

(Girantse cap a la Verge de Montserrat

diu ab molt fervor.)

Verge Maria

Mare de Deu,
à vos demano
que m'escolteu.
D'eixas mas llàgrimas
que son de fel
los ulls plorosos,
ay! aixugueu!
L'Enrich m'estima,
jo molt a' ell,
feu que mon pare
no siguin cruels,
puig que m'ànima
morir se sent
y sols voldria
viure ab plaher.
De cap manera

puch ser d'en Pep,
jo amor ne cerco
y ab ànsia y zel,
vull qui m' estimi,
vull qui m' compren,
vull qui d' infància
m' ha sigut fiel.

Per se m' endona
lucro y diner
jo avuy demano
sols l' amor meu.

Nos, oh Maria!
desde 'l blau cel
ahont ne cantan
mil angelets,
gireu la vista

del mon en vers,
y a vostra filla
que n'altra un prech,
conrol doneuli
ab grat anhel.

(Surt en Cirilo tot amohinat.)

Escena 15.

Maria - Cirilo.

Li. (Estich tot amohinat
ab tantas cançons y brochs!
aquet dimontri de dona
es capai de gira' l' mon)

Ma:

(Adonande d'ell.)

Cirilo!

(Cridantlo.)

Ci. (La senyoreta!)

Qui volia?

Ma. Escolta un poch.

Tu m'aprecias, no es veritat?

Ci. Com més apreciar no's pot,

y per cert que la tristesa
que ab voste avuy noto jo
també m'té molt entristit...

Ma. Donchs m'aprecias.

Ci. Molt y molt.

Més Deu fassi de que tingui
més bon premi 'l seu amor,
que no molts que desenganyats
han rebut per negra sort.

Ma. Més perque m'parlas així?

Nota ab tu...

Ci.

(Reprementla.)

També tristor?

Ma. Si, puig d'ensā qu'ets a casa
he observat... que 't dire' jo?
Molt modals en ta persona,
finura y educació
que m'indican clarament
que has disfrutat temps millors.

Ci.

Senyoreta, ja que obliga
rompre 'l silenci al meu cor,
li dire' ab pocas paraulas
ma desgracia y destruccio.
Nascut de pares senzills
de mitjana posició,
varen poiar son anhel

ab l' unich fill de son cor,
 y'm donaren 'ls estudiis
 que pe'l comerç útils son.
 Un intim amic del pare
 me va' dar tal proteccio'
 que dins poch temps a l' Antilla
 m' envia' lo bon senyor
 a un establiment que ell
 hi tenia, sentne jo
 lo fidel representant
 del benéfich protector.

Vaig fer regular fortuna,
 y un dia 'l cruel amor
 va' despedamar mon pit
 ab lo seu terrible foc.

Vaig casarme y... abrevio

puig Maria aqueix recort
me fa' escalar de tal modo
qu' al pensarhi 'm torno boig!

(Pausa.)

Tenia un amic, a qui
li hauria dat vida y or
y venia sempre a casa
com si a casa se'va fos.

Un dia... vaig esta' absent
molt poch temps, y a mon retorn,
lo vil y ma infame esposa
ne van sembra' l' deshonor
y 'm robaren, oh ignominia!
lo capital y suor
que foren un temps ahorros
de mon treball y mon front.

Impulsiat per lo deliri
 de venjar-me de tot do
 vaig seguir terras y terras
 sens trobarlos per ma sort,
 y van sembrant ma ruina
 cayent com castell de plom!
 Meu lo dia desitjat
 en que arribi 'l moment dol
 de venjar-me... senyoreta!

Ma. Deu lo guardi d'est lleo!
 'E compadeixo, Cirilo,
 ets digne de compassio.

Ci. Ay, senyoreta! molt homu
 lo que aparentan no ion,
 es lo mon inmens teatro,
 los homes son los actors

y a las obras del destino
posem en escena, y som
debils joguinas posadas
per sufrir segons l'acció,
y amaguem las nostras penas
de la vista de tothom.

Dispensim, si ara un moment
he abusat de sa atenció.

Ma. Cirilo, ab tu t'inch confiança,
y 't demano un sol favor.

Ci. Dispost estich per servir-la.

Ma. Jo estimo!

Ci. Ja ho sé.

Ma. Si? Donchs

arriba a casa l' Enrich
y digali que si pot

que vingui tot desseguida.

É' encomano sobre tot

que ningú sàpiga res.

Ci. Maria, no tinguis pó,

que l'Enrich m'es molt simpàtich

perque es un bon xicot.

Ma. Donas ve'hi de seguida.

Ci. Duré de passio 'ls pebrots

qu'ara m'envia a buscar
la seva mare.

Ma. Apa donchs.

Ci. (Anantem.)

(Se semblan ella y sa mare
com una castanya y un ou.)

(Se'n va.)

siempre tot impetu

Tot Escena 14.

Maria.

No puch aguantar la pena
qu' esta embargant a mon cor,
si dixo' dura 'm morire,
'm morire' de debo'!

(Surt D. Lluís ab lo diari d'en

Brusi a la ma' y un gros

bastó que li serveix d'apoyo

en l'altre.)

Escena 15.

Maria. Lluís.

Llu. Hola minyona; que guapa!

Ma. Que tal va, senyo' Doctor?

Llu. Pst! Per ara tirulire.

Y vosaltres, esteu bons?

Ma. Si senyo'; la me' dolenta
d'aquesta casa so jo!

Llu. Si sempre viu espantada;
a veure... donam lo pols.

(Maria li dona la ma dreta

y Don Lluís se posa 'l diari sota

'l braç y li pren 'l pols. Mo-

ment de pausa. De repent diu

D. Lluís.)

Deixam posar las ulleras
qu' aixi 'l trobare' millor.

(S' treu una capsa y i posa

(las ulleras, tornantli a pendre 'l pols.)

'L trobo bastant mogut,
dóna moltes pulsacions.

Que va que t'has trastornat?

Ma. Lo qu'es avuy, si senyó.

Llu. Veu com ho trobo.

(Just en eix moment Rosa y 'ls sorprén

y desde la porta dirá ab intenció.-

Surтира ab un vestit d'está per casa

ab un gabinet a la ma.)

Escena 16.

Dit - Rosa.

Ro.

Hola!

Y quin pols més bribo.

Llu. És vostè, senyora Rosa?

Sembla un cuinere del falco.

Ro. Ja ho pot dir, es qu'estem de trafech.

Llu. Que tenim festa majò?

Ro. Avuy estem de visites;

un amic del meu senyor

que d'America ha arribat

y en obsequi...

Llu. Ah! això es bo!

Ro. Y vostè poliant la noya...

Llu. Ja sab m'interesso molt

per vostè, y que 'ls aprecio.

Ma. Li agrahim tant de favor.

Llu. Sab ... com que jo ... só metje...

entenems, ho so... y no ho so!

jo só metje homeopàtic, h,

fius cirujia y sangrador,

Tambe' poso sangoneras

si ho demanan per favor;

jo curo tot los mals d'arma...

Pero 'l que curo... es el cor.

(Focante el ventre ab sa-

tisfaccio.)

Ro. Caratsos! Noste' es molt sabi!

No, s'ha pogut cura' aixó?

(Senyalantli un senyal que té

a la cara.)

Llu. (Aquesta dona 'm sofoca;

ja dech está tot grogot!)

Senyora, vosté 'm diria

qui es el que li fa' di' aixó?

(Cremantse.)

Potser serà partidaria
 d'aquell apotecariot
 que posa las sangoneras
 molt mes barato que jo!

Vaya un insult com m'ha fet;
 jo que tinc la creu d'honor
 que m'ha donat l'academia
 de Russia... Sebastopol,

y m'han nombrat secretari
 del centro que apaga focs!

Si senyora, aqui hont me mira
 soch un talent de debó.

Ara m'estich ocupant

- y poté' escombrare' 'l mon -

a veurer si puch trobar

l'immortalitat del cos!

De tothom seré l'assombro
y la gran admiració,
y sab que 'm daran en cambi
per premiarme, eh?

(Just Cirilo molt depressa portant
pebrots.)

Escena 17.

Dit - Cirilo.

Ci.

Pebrots!

(D. Lluís al sentir això se gira molt
depressa y diu admirat.)

Llu. (Què? que diu ara aquest ximple?)

Ro. Naya que t'espero... dom.

(Mèria, 'acosta cap a' Cirilo y li

diu disminuladament.)

Ma. (L'has vist?)

Ci. (Aluego vindrà.)

Ro. Dispensi, senyó Docto
que un moment 'l deixi.

Llu. (Vagi.)

Ja sab que sens distinció
pot usar de la franquera.

Ro. Gracias.

(A civils.)

Anem en donchs

a' acabar de fer la teca!

Ci. (Endevant! Vatura 'l mon!)

(Entan dintre.)

=

Escena 18.

Maria - Lluís.

Ma. Ara qu'estem sols, vuy dirli
un secret.

Llu. Digas, Maria,
qu'en mi tens un segon pare!

Ma. Ja sab que l'Enrich m'estima?

Llu. No ho ignoro.

Ma. Doncas bé,
avuy es lo cruel dia
en que han llagat a mon cor.

Llu. Perque?

Ma. Los pares voldrian
casarme ab aquet senyor

que avuy d'América arriba,
y voldrian que deixés
a l'Enrich.

Llu.

Que villania!

Tant que t'adora! pobret,
si ho fas potre' i moriria.
Jo parlare' ab ton pare
al moment aixis que vinga.
No t'entristeixis que a volta
si es gran la malaltia
se hi aplican grans remeys
y s'obra una maravilla.

(Entra l'Enrich. Maria al veurel

fa un extrem d'alegria.)

Escena 19.

Dits - Enrich.

Ma. Aquí 'l té.

Llu. Enrich!

En. Diu que 'm demanabas?

(A Maria.)

Ma. Si, y a don d'heis

fa' poch que contaba

las nostras tristezas,

las nostras desgracias!

(Enrich baixa fins al prosceni y's

posa al costat del Doctor qu'estará

al mitj' dels dos)

En. Desgracias eternas

que matan a l'anima
com dura saeta
d'amor disparada!

Llu. Vos aymeu?

Ll' 2. De veras!

En. Ella es m'adorada!

Ma. Es ell m'alegria.

En. Eram nins...

Ma. Buscabam

amarnos...

En. Las horas -

Ma. Amant nos volaban

En. A ella 'n volia.

Ma. A ell ne cercaba.

En. Y alla' en lo riuet...

Ma. Al sortirne l' auba...

En. Demunt de l'arena...

Ma. Joyosos jugabam.

En. Lo sol ja neixia...

Ma. Los aucells cantaban...

En. Y la fresca brisa...

Ma. Pe'ls arbres panaba...

En. Y un dolç petonet...

Ma. Se feya a sa cara...

En. Son cabell ab trenas

Docto' ml etsisaba!

Ma. Soni ulls amorosos,

Docto', com brillaban!

En. De dia...

Ma. De nit...

En. De tarde...

Ma. Y vesprada...

En. Cercaba a Maria...

Ma. A l'Enrich buscaba...

En. Creixiam...

Ma. Lo temps...

En. Ab sa marxa ràpida...

Ma. De nins ja nos treya...

En. Y grans nos mirabam...

Ma. Encara l'estimo.

En. Jo l'estimo encara.

Ma. Y negra tristesa...

En. Veu l'esperança!

Llu. Per Deu doneu tregua
a las vostras llàgrimas!
Tal volta... qui sab!

puig quant amenaça
ferèta tempesta,

molt més prompte passa,
y en lo cel lluheix
luminica làmpara.

Ma. Ay! fàssiu doctor
lo cor li demana!

En. Ay, D. Lluís! Fòrnins
la ditxa y la calma.

(Tota aquesta escena ha de ser rà-

pida, y 'li actors s'han de pendre 'b

versos demostrant molt amor y te-

nint cada huí agafat de la mà a

D. Lluís. Surten D. Anton y D.

Pepi, agafats del braç sorprenent als

qu'están a l'escena.)

Escena 2o.

Dits - Anton - Pep

Pe. Buenos dias.

An. (Ah! que miro!)

(Anton queda com petrificat al veure

a' sa filla. D. Lluís se gira y al um-

rer a l' Anton tot parat li diu ab to'

molt significatiu.)

Llu. Aquí té' ls enamorats!

Pe. (Buena entrada!)

Ma. (Mare meua!)

An. (A se' m deixan aixafat.)

(En aqueix moment surt la Rosa y al

veure l cuadro observa ab silenci y

comprenent lo que passa diu a
Maria.)

Escena 21.

Dit. Rosa. després Pau y Cirilo.

Ro. Maria, ficat a dintre.

Don Pepe, que Deu lo quart.

(Entra en Pau. L'Enrich al veurev a son

pare ja una trasmudació. Son pare

ab una veu de tró y ple de ressentiment

diu cridantlo.)

Pau. Enrich! vèsten de una casa
que tan mal de tu han parlat.

(En aqueix moment surt en Cirilo per

l'ultima porta de la esquerra y se'n

va cap al fondo com per anar a bus-
car alguna cosa que li hauran manat.)

Ci. (Ara faltan mes especies.

Això no's pot aguantar!)

(Al ser davant de D. Pepe queda tot pa-

rat mirantel y com si'l reconegues

deu ab anombre qu'es notat per

tots los de la escena.)

Que miro! Es en Francisco!

Pe.

(coneguentlo deu avergonyit.)

(En cirilo!)

Ci.

(Al costat de D. Pau y a mitjà

veu li diu.)

Pst! D. Pau!

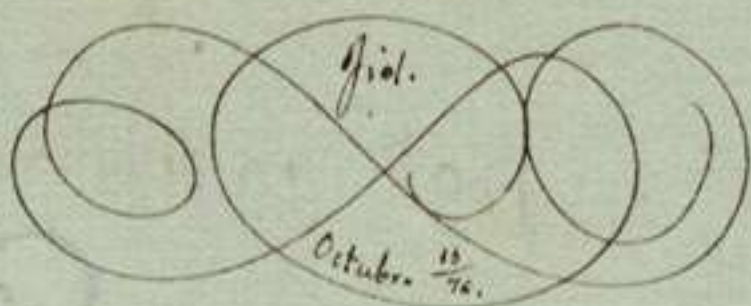
finch que parlarli.

Am.

Amigo.

(Ja tindrem un bon dinar.)

(Teló ràpit.)

fiel.

Octubre 15/76.

